

його права та обов'язки, зокрема, передбачити можливість оскарження ним неправомірних дій слідчого та наділити правом ставити свідку запитання під час допиту на стадії судового розгляду.

Список використаної літератури:

1. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.
2. Фоміна Т.Г. Забезпечення слідчим процесуальних прав підозрюваного / Т. Г. Фоміна. – Харків, 2014. – 232 с.
3. Кримінально-процесуальний кодекс України: Закон України від 28.12.1960 № 1001-05 [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1001-05>.
4. Проект Закону «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» від 06.09.2018 №9055 [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=64557.

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент кафедри кафедри нотаріального та виконавчого процесу і адвокатури Київського Національного університету імені Тараса Шевченка, доцент **Кухнюк Дмитро Володимирович**

Гучканюк Г.Ю.

*студентка 2-го курсу магістратури факультету адвокатури
Національного університету «Одеська юридична академія»*

ПРАВОВІ ГАРАНТІЇ АДВОКАТІВ В УКРАЇНІ

У зв'язку з процесом реформування адвокатури в Україні питання правових гарантій для адвокатів є дуже актуальним.

Забезпечення гарантій адвокатської діяльності означає як відсутність протиправного впливу на адвоката з боку будь-кого, так і дотримання державою спеціальних гарантій здійснення професійної діяльності адвоката, які включають в себе недоторканність адвокатської таємниці та спеціальний порядок кримінального провадження щодо особи зі спеціальним статусом адвоката

Юридична доктрина визначає правові гарантії у даному випадку як сукупність правових засобів, що забезпечують реалізацію, охорону та захист прав і законних інтересів адвокатів під час здійснення захисту, представництва та надання інших видів правової допомоги

клієнту. У Законі України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» вказано перелік гарантій адвокатської діяльності, особливу увагу серед яких важливо приділити проведенню стосовно адвоката оперативно-розшукових заходів чи слідчих дій, виключно з дозволу суду, за клопотанням Генерального прокурора, його заступників, прокурора Автономної Республіки Крим, області, міста Києва та міста Севастополя та забезпеченню безпеки під час участі у кримінальному судочинстві в порядку, встановленому законом. [1]

Слід підкреслити, що адвокатська діяльність, яка захищена державними гарантіями, не може бути приводом до підозри у вчиненні кримінального правопорушення або підставою для проведення обшуку в адвокатському офісі, оскільки вона є законною де-юре та де-факто.

Якщо звернутись до практики Європейського суду з прав людини стосовно дотримання гарантій адвокатської діяльності, в рішенні стосовно справи «Головань проти України» ЄСПЛ визначив, що «відповідні гарантії, такі як присутність та дійова участь незалежного спостерігача, завжди повинні бути доступними під час обшуку офісу адвоката для забезпечення того, щоб матеріал, який захищається адвокатською таємницею, не було вилучено. При цьому такий спостерігач повинен мати обов'язкову юридичну кваліфікацію, щоб фактично брати участь у процесі. Крім того він також повинен бути зв'язаний адвокатською таємницею, щоб гарантувати захист конфіденційного матеріалу та прав третіх осіб. Нарешті, спостерігач повинен бути наділений необхідними повноваженнями, щоб бути спроможним запобігти під час аналізу процесу будь-якому можливому втручання в адвокатську таємницю» [2].

Подібні рішення детально розкривають основні моменти забезпечення гарантій адвоката та в майбутньому слугують джерельною базою для подібних справ. Щодо забезпечення безпеки адвоката, тут, слід звернути особливу увагу, адже, це ключовий момент який тягне за собою нормальне функціонування роботи адвоката, а без належної охорони не можливе повноцінне виконання його обов'язків.

Адвокатська спільнота стурбована жахливими вбивствами та посяганнями на життя своїх колег, які відбулися протягом останніх років. Прикладами таких інцидентів є напад на Андрія Вербу, дніпровського адвоката в ніч на 19 січня 2019 року, поліція розслідує цей випадок як «замах на вбивство».

Звичайно це лише окремих випадок і таких випадків зараз дуже багато, там мають місце навіть вбивства адвокатів, що спонукає на необхідність посилення безпеки адвокатів. Відповідно до змісту ч. 2 ст. 3 Закону України «Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві» [3] рішення про застосування заходів безпеки щодо адвоката-захисника, адвоката-представника мають приймати слідчий, прокурор, суд, у

провадженні яких перебуває кримінальне провадження щодо кримінального правопорушення, у розслідуванні чи судовому розгляді якого він брав або бере участь.

Приводом для забезпечення безпеки адвоката як учасника кримінального провадження є його заява. Підставою для вжиття заходів забезпечення безпеки є фактичні дані, що свідчать про необхідність у застосуванні заходів безпеки, тобто достатні дані про те, що адвокату, який бере участь у кримінальному судочинстві, дійсно погрожують убивством, застосуванням насилля, знищенням або пошкодженням його майна чи вимаганням, іншими злочинними або небезпечними, протиправними діями. Законодавство повинно забезпечити адвокатам можливість здійснювати їх професійні обов'язки без перешкод та залякувань й недоречного втручання. Зараз зареєстровано ряд законопроектів, в яких більш детально визначаються особливості гарантій для адвокатів, це свідчить про наявність реальної загрози втрати адвокатами незалежності, і, як результат, позбавлення громадян України на роки вперед їхнього права на ефективний захист.

Проте закріплення, це тільки половина шляху, який потрібно пройти, для того, щоб відповідати високим стандартам, які закладені в витоках цієї професії. На практиці ж, юридичні гарантії не завжди мають фактичний зміст, а це є проявом недовершеності законодавства на фоні суспільних відносин.

Список використаної літератури:

1. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012 № 5076-VI. Відомості Верховної Ради. 2013. № 27. Ст.282
2. Головань проти України [Електронний ресурс]: Рішення ЄСПЛ Заява № 41716/06 від 05.07.2012 року
3. Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві : Закон України 23.12.1993 № 3782-XII. Відомості Верховної Ради України. 1994. №11. Ст.51

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія, доцент **Кубаєнко Андрій Володимирович**